

Svenljunga kommun

Rektorn vid Hillareds skola

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Hillareds skola
i Svenljunga kommun

Tillsyn i Hillareds skola

Skolinspektionen genomför tillsyn i Svenljunga kommun under vårterminen 2014. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Hillareds skola besöktes av Skolinspektionen den 9 och 10 april 2014.

Fakta om skolenheten

Hillareds skola är belägen i den norra delen av Svenljunga kommun med närhet till Borås. Vid Hillareds skola går 89 elever som är indelade i förskoleklass, en åldersblandad årskurs 1–2, ålderhomogen årskurs 3, åldersblandad årskurs 4–5 och ålderhomogen årskurs 6. Skolan leds av en rektor som har ett delat ledarskap i form av rektor och förskolechef. Eleverna som fortsätter sin skolgång i den kommunala grundskolan efter årskurs 6 hänvisas till kommunens enda 7–9 skola, Mogaskolan 7–9, belägen i centralorten Svenljunga. Elevhälsan i Svenljunga kommun är organiserad i ett centralt elevhälsoteam. Inom teamet finns pedagogisk, medicinsk, psykologisk, specialpedagogisk och talpedagogisk kompetens. Varje rektorsområde har en kontaktperson i teamet.

Nationell statistik för resultaten i de nationella ämnesproven i årskurs 3 visar att 100 procent av eleverna i årskurs 3 nådde kravnivån i svenska och matematik läsåret 2012/2013. För de samhälls- och naturorienterande ämnena saknas nationell statistik avseende kunskapsresultat i årskurs 3 vid Hillareds skola. Resultat från de nationella ämnesproven i svenska som andraspråk saknas också på grund av för litet elevunderlag.

Nationell statistik saknas vidare gällande resultat i de nationella ämnesproven för årskurs 6 på grund av för litet elevunderlag. När det gäller betygsresultaten i årskurs 6 vårterminen 2013 så når enligt skolans egna uppgifter mellan 88 – 100 procent av eleverna lägst betyget E i respektive ämne. På grund av för litet elevunderlag saknas nationellt registrerade resultat avseende genomsnittlig betygspoäng i årskurs 6 för elever vid Hillareds skola.

Helhetsbedömning

Den senaste utbildningsinspektionen av Hillareds skola genomfördes 2006 av Skolverket (Dnr 53200:3417). Den nu genomförda tillsynen visar att skolan vidtagit tillräckliga åtgärder för att komma tillrätta med en del av de brister och förbättringsområden som Skolverket då konstaterade.

Skolinspektionens tillsyn visar dock att skolan fortfarande inte lyckats skapa förutsättningar för att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet så att det motsvarar författningarnas krav. Rektorn ska ansvara för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen.

För att Hillareds skola ska kunna utveckla sin verksamhet och konkretisera sina visioner måste rektors pedagogiska ledarskap bli tydligare. Rektorn behöver bli mer insatt i hur det pedagogiska arbetet bedrivs och på detta vis få en bild av vad som behöver utvecklas. Idag vilar utvecklingen av skolan till stor del på lärarna.

Vidare måste huvudmannen säkerställa att de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får detta stöd. Skolinspektionen har också konstaterat brister inom elevhälsans förebyggande arbetet på skolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger enligt 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Svenljunga kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska **senast den 29 september 2014** redovisas för Skolinspektionen.

Särskilt stöd

Bedömning

Svenljunga kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Motivering

Enligt skolförfattningarna ska skolan ge studiehandledning på modersmålet till de elever som har behov av det.

Vid lärarintervjun framkommer att lärarna inte är förtrogna med att elever som behöver det har rätt till studiehandledning på modersmålet som stöd i undervisningen. Lärarna säger sig inte vara bekanta med fenomenet men är väl förtrogna med möjligheter att använda tolk vid utvecklingssamtal och kommunikation med nyanlända och föräldrar. Vid intervjuer med såväl rektor som lärare framkommer att studiehandledning på modersmålet inte fullt ut kan tillgodoses i alla språk för elever som bedöms ha behov av detta.

Mot bakgrund av ovanstående måste huvudmannen se till att skolan ger studiehandledning på modersmålet till elever som har behov av det.

Författning

5 kap. 4 § skolförordningen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Svenljunga kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare.
- Se till att rektorn tar ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt att kvalitetsarbetet dokumenteras.

Motivering

Enligt författningarna ska rektorn ta sitt ansvar som pedagogisk ledare. Rektorn ska också ansvara för att det på skolenheten bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utvärdering av utbildningen. Av läroplanen framgår att rektor ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Skollagen anger också att det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

I intervju med lärare påtalar de att rektorn är väldigt lite på skolan och att det medför att det pedagogiska ledarskapet inte fungerar. Lärare ger uttryck för att de inte upplever att de får något stöd från rektorn i det pedagogiska arbetet, utan att de istället hjälper varandra. Vid intervju med rektorn uppger denne att rektorstjänsten vid Hillareds skola innebär ett delat ledarskap mellan Hillareds skola och tre förskolor inom kommunen, och att rektorsuppdraget vid skolan förväntas utföras inom 30 procent av tjänsten. Rektor uppger vidare att hon tvingats prioritera, och att det pedagogiska ledarskapet blivit lidande. Ett samlat och övergripande pedagogiskt ledarskap där rektorn tillsammans med lärare och övrig personal diskuterar den pedagogiska verksamheten och tar ut en gemensam riktning för att utveckla utbildningen saknas, enligt intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektor.

Av skolans dokumentation och intervjuer med rektorn och lärare framgår att det på skolan inte bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som fullt ut motsvarar författningarnas krav. I lärarintervjuerna framkommer att kommunen efterfrågar och begär in olika underlag som rör verksamheten. Lärarna uppger vi-

dare att de har stort inflytande över sin arbetssituation och skolans organisation i en del avseenden, men de uttrycker att de inte kan se någon systematik i de frågor som behandlas. Lärarna känner inte heller till om det utifrån deras diskussioner och underlag görs analyser av möjliga förbättringsområden som rör skolenheten.

Enligt rektorn efterfrågar huvudmannen resultat men inte analys eller beslut om förbättringsåtgärder. Vid intervju med rektorn framkommer att det saknas en sammanställning och systematisk utvärdering av skolans resultat i syfte att utveckla skolenheten kvalitativt. Vidare uppger rektorn att kvalitetsarbetet är ett utvecklingsområde för skolan. Skolinspektionen bedömer att det inte är tillräckligt att skapa ett underlag utifrån de behov huvudmannen på ett kommunövergripande plan har för sitt systematiska kvalitetsarbete. Varje skolenhet ska ha ett eget systematiskt kvalitetsarbete som har sin utgångspunkt i att utifrån valda metoder, arbetssätt och kunskapsresultat följa upp analysera och identifiera åtgärder för att utveckla verksamheten. De olika nivåernas systematiska kvalitetsarbete ska komplettera med varandra.

Mot denna bakgrund måste huvudmannen se till att rektorn tar sitt ansvar som pedagogisk ledare. Rektorn måste vidare se till att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen och ta ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen

2 kap. 9 § skollagen, Lgr 11, 2.8 Rektorns ansvar

Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro

Bedömning

Svenljunga kommun måste vidta följande åtgärd för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Erbjudande av utbildning och uppföljning av elevens närvaro.

- Se till att elevhälsan arbetar förebyggande.

Motivering

Skollagen anger att det ska finnas elevhälsa för eleverna. Enligt skollagen ska elevhälsan arbeta förebyggande.

Svenljunga kommun har ett centralt inrättat elevhälsoteam. Inom teamet finns pedagogisk, medicinsk, psykologisk, specialpedagogisk och talpedagogisk kompetens. Vid Hillareds skola medverkar rektor vid teamets möten, som sker

varannan vecka. Vid mötena lyfts vilket behov som finns vid de olika skolorna och uppdragen fördelas efter kompetens i teamet.

Av intervjuer med elevhälsan framgår att det inte bedrivs ett fullgott förebyggande arbete. De uppger till exempel att det inte sker någon samverkan mellan elevhälsans personal och övriga personalgrupper på skolan. Vid lärarintervjun framkommer att eleverna har tillgång till medicinska, psykosociala och specialpedagogiska insatser genom den centrala elevhälsan, och att elevhälsan främst är involverade i åtgärder av reaktiv karaktär. Rektor bekräftar att elevhälsan främst arbetar reaktivt och att det vid tillsynstillfället inte finns etablerade samverkansformer i det förebyggande arbetet vid Hillareds skola. Vid rektorsintervjun framkommer vidare att elevhälsan inte heller involveras i några analyser av hur elevhälsans arbete på skolan fungerar och de eventuella utvecklingsbehov som kan finnas.

Rektorn måste mot bakgrund av ovanstående säkerställa att elevhälsan ges möjlighet att arbeta förbyggande.

Författning

2 kap. 25 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Peter Sääw och Annika Mullaart Ed deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind
Enhetschef

Lotta Müller
Föredragande/ Utredare

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla verksamheter och hos alla huvudmän. Tillsynen fokuserar på faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att nå målen för verksamheten. Tillsynen inriktas mot tre huvudområden: Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt. För enskilda huvudmän granskas även huvudmannaskap och godkännande.

Tillsynen av förskola, fritidshem och vuxenutbildning i en kommun är inriktad på hur kommunen tar sitt ansvar för verksamheten. I de fall fritidshem finns vid fristående skolor ingår de i tillsynen av skolenheten. Förskolor som drivs av enskilda huvudmän har fått sitt tillstånd av kommunen och det är därmed kommunen som har ansvaret för tillsyn av dessa.

Alla skolenheter besöks vid tillsynen. Vid den tredjedel av skolorna där Skolinspektionen bedömer att det är lägre risk för problem och brister granskas färre delområden och besöken görs under en halv dag. Övriga skolenheter granskas inom samtliga bedömningspunkter och under flera dagar.

Tillsynen grundar sig på dokument som exempelvis plan mot kränkande behandling, kunskapsresultat och annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, besök i skolenheter och intervjuer. Oavsett tillsynsform ger Skolinspektionens granskning inte någon heltäckande bild av verksamheten utan ska ses som en bild vid det aktuella granskningstillfället inom de områden som ingår i tillsynen.

Efter tillsynen redovisas Skolinspektionens bedömningar i ett beslut. Redovisningen görs i form av avvikelserapportering vilket innebär att det endast är de bedömningspunkter där det förekommer brister som beskrivs i beslutet. För kommuner bedöms även ansvarstagandet som helhet för den utbildning kommunen bedriver. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.